

Lovforslag nr. L 158. Fremsat den 11. januar 1989 af industriministeren (Nils Wilhjem)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om en værdipapircentral

§ 1

I lov om en værdipapircentral, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 475 af 8. august 1988, foreta- ges følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Udstedelse af udenlandske aktier og obligationer m.v., der noteres på Københavns Fondsbørs, kan registreres som fondsaktiver efter *stk. 1*, såfremt dette ønskes af den uden- landske udsteder. Bestemmelserne i lov om ak- tieselskaber og lov om investeringsforeninger om bestyrelsens oplysningspligt, pligt til at af- holde omkostninger og valg af kontoførende institut gælder også ved registrering af uden- landske aktier, konvertible obligationer og an- dele i investeringsinstitutter i Værdipapircen- tralen. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler om registrering af udenlandske aktier og obligationer m.v.«

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

2. Efter § 6 indsættes:

»§ 6 a. Udenlandske værdipapircentraler, som er under offentligt tilsyn, kan efter Fi- nanstilsynets godkendelse foretage registrer- inger i Værdipapircentralen på dennes vegne og med retsvirkning i henhold til § § 8-16 (ud- landscentral).«

3. § 12 affattes således:

»§ 12. §§ 15-18 i lov om gældsbreve finder tilsvarende anvendelse over for skyldneren ifølge fondsaktiver, som svarer til omsætnings- gældsbreve, således at endelig registrering i Værdipapircentralen træder i stedet for ihæn- dehavelse af gældsrevet.«

4. § 17, *stk. 1, 1. pkt.*, affattes således:

»Værdipapircentralen er erstatningspligtig for tab som følge af fejl i forbindelse med regi- strering, ændring eller udslettelse af rettigheder på konti i Værdipapircentralen eller udbetalin- ger herfra, selv om fejlen er hændelig.«

5. I § 19, *stk. 2*, indsættes efter »statsanstalten for livsforsikring« : », Garantifonden for Dan- ske Optioner og Futures«.

6. § 31, *stk. 1*, ophæves.

Stk. 2 bliver herefter *stk. 1*.

7. I § 32, *stk. 1*, indsættes efter »kontoførende institutter« : »og udlandscentraler«.

8. § 39 ophæves.

9. § 41 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgø- relsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for forslaget

Efter de gældende regler i lov om en værdipapircentral omfattes udenlandske værdipapirer ikke af loven, også selvom de noteres på Københavns Fondsbørs. Ved udenlandske værdipapirer forstås værdipapirer, der udstedes af valutaudlændinge.

Euro-obligationsmarkedet i danske kroner er i de senere år i stigende omfang blevet interessant for udenlandske udstedere på grund af den store likviditet på det danske kapitalmarked. En anden væsentlig faktor bag den udenlandske interesse for notering på Københavns Fondsbørs er imidlertid det danske handels- og afviklingssystem med elektronisk registrering i Værdipapircentralen og elektronisk børs-handel. Ved dette system undgår udstederne de betydelige omkostninger til trykning af fysiske værdipapirer. Såfremt det derfor bliver muligt for udenlandske udstedere, som ønsker det, at få registreret udenlandske værdipapirer i Værdipapircentralen, kan det medvirke til, at Københavns Fondsbørs kan udvikle sig til en international handelsplads.

På denne baggrund foreslås det, at loven ændres således, at udenlandske værdipapirer kan registreres i Værdipapircentralen under samme betingelser som danske værdipapirer, såfremt udstederen ønsker det.

Danmark var det første land i verden som indførte elektronisk registrering af værdipapirer (aktier og obligationer). Ligeledes var Danmark et af de første lande som gennemførte et edb-baseret børshandels-system. Andre lande er imidlertid nu – mere eller mindre fremskredent – inde i en tilsvarende udvikling. Dette skaber helt nye muligheder for elektronisk registrering af værdipapirer også over landegrænserne. Skal Danmark kunne bevare sin førende position med hensyn til elektronisk værdipapirregistrering og –handel er det imidlertid afgørende, at Værdipapircentralen fra starten får mulighed for at etablere forbindelse med tilsvarende centraler i andre lande.

På denne baggrund foreslås det, at Værdipapircentralen med Finanstilsynets godkendelse kan etablere

forbindelse med tilsvarende centraler i andre lande, som er under offentligt tilsyn.

Endvidere foreslås enkelte redaktionelle ændringer.

2. Høring

Forslaget har været forelagt Den Danske Bankforening, Danmarks Sparekasseforening, Assurandør-Societetet, Realkreditrådet, Foreningen af Danske Børsmæglerselskaber, Københavns Fondsbørs og Værdipapircentralen.

3. Administrative og statsfinansielle konsekvenser

Det forventes ikke, at forslaget vil give anledning til administrative eller statsfinansielle konsekvenser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1

Til nr. 1.

I den gældende lov er udenlandske værdipapirer undtaget fra lovens anvendelsesområde efter lovens § 31, stk. 1, i kapitlet om særlige bestemmelser. Det foreslås, at bestemmelsen om udenlandske værdipapirer flyttes til lovens § 1, som fastlægger lovens generelle anvendelsesområde. Herved markeres, at udenlandske værdipapirer fremover principielt skal opfattes som registrerbare i samme omfang som danske værdipapirer.

Ved udenlandske værdipapirer forstås værdipapirer udstedt af valutaudlændinge. Efter § 1, stk. 2 og 3, i bekendtgørelse nr. 522 af 31. august 1988 anses som valutaudlændinge:

- 1) fysiske og juridiske personer, der ikke er hjemmehørende her i landet
- 2) fysiske og juridiske personer, der driver virksomhed (filial) når virksomheden (filialen) har fast driftssted i udlandet.

Efter forslagets *stk. 2, 1. pkt.*, får udenlandske udstedere ret til at få aktier og obligationer m.v., der noteres på Københavns Fondsbørs, registreret i Værdipapircentralen. I modsætning til hvad der gælder for

danske udstedere er der derimod efter forslaget ingen pligt til at registrere udenlandske værdipapirer.

Ved udstedelse af udenlandske værdipapirer på Københavns Fondsbørs bliver den udenlandske udsteder vedrørende disse fondsaktiver underkastet loven og dansk ret i øvrigt, uanset reglerne i den internationale aftale eller prospektet. Ligeledes vil Værdipapircentralen, dens klageafdeling, Finanstilsynet og de danske domstole kunne anvende loven over for de udenlandske værdipapirer.

Mens bestemmelserne i værdipapircentralloven umiddelbart finder anvendelse også på udenlandske værdipapirer, gælder dette ikke bestemmelserne i lov om aktieselskaber og lov om investeringsforeninger vedrørende registrering af aktier, konvertible gældsbreve og andele i investeringsinstitutter i Værdipapircentralen. Efter forslagets *stk. 2, 2. pkt.*, skal disse bestemmelser dog finde tilsvarende anvendelse på udenlandske værdipapirer. Bestemmelserne vil derfor finde anvendelse også på udenlandske aktier, konvertible gældsbreve og andele i investeringsinstitutter, der registreres i Værdipapircentralen, i den udstrækning de vedrører oplysningskrav over for Værdipapircentralen, fordeling af omkostninger ved udstedelse gennem Værdipapircentralen samt kontoførende institut. Herefter vil § 23a, stk. 1 og 3-5, og § 23b i lov om aktieselskaber finde anvendelse på udenlandske aktier, § 41a, stk. 2 og 3, i samme lov vil finde anvendelse på udenlandske konvertible obligationer, mens § 43a i lov om investeringsforeninger vil finde anvendelse på andele i udenlandske investeringsinstitutter.

Stk. 2, 3. pkt., giver Finanstilsynet mulighed for at fastsætte nærmere regler for registrering af udenlandske værdipapirer, såfremt der måtte opstå behov herfor.

Da udenlandske værdipapirer kun kan registreres i Værdipapircentralen i samme omfang som danske værdipapirer, vil det indtil videre alene være børsnoterede værdipapirer, som kan registreres. Ved at indsætte bestemmelsen om udenlandske værdipapirer som et nyt stk. 2 i lovens § 1 opnår man imidlertid, at en eventuel senere beslutning efter lovens § 1, stk. 2, om registrering af unoterede værdipapirer også kan omfatte udenlandske unoterede værdipapirer.

Til nr. 2.

Forslaget indebærer, at Værdipapircentralen med Finanstilsynets godkendelse kan etablere forbindelse med tilsvarende centraler i andre lande, som er under offentligt tilsyn, med henblik på at fondsaktiver kan overføres til registrering på en konto i den værdipapircentral, som modtageren har valgt. De udenlandske værdipapircentraler vil blive tilsluttet Værdipa-

pircentralen på betingelser, der i en vis udstrækning kan minde om et kontoførende instituts tilslutning, jf. lovens § 6, men uden nødvendigvis at omfatte samtlige rettigheder og forpligtelser. For at kunne regulere dette område uden konsekvenser for de danske kontoførende institutter, er det nødvendigt at indføre et nyt begreb, udlandscentral. Den foreslåede nye § 6 a giver Finanstilsynet hjemmel til i hvert enkelt tilfælde at godkende tilslutning af en udlandscentral, som skal være under offentligt tilsyn i sit hjemland.

Til nr. 3.

Ved lov nr. 859 af 23. december 1987 ændredes lovens § 11 således, at den endelige registrering i Værdipapircentralen – og ikke som tidligere afsendelse af meddelelse herom – blev afgørende for aftaleerhververs beskyttelse mod indsigelser. Den foreslåede affattelse af lovens § 12 om skyldnerens indsigelser indebærer, at denne bestemmelse bringes i overensstemmelse med lovens § 11, således at en endelige registrering og ikke afsendelse af meddelelse herom bliver det afgørende tidspunkt.

Til nr. 4.

Forslaget præciserer, at det objektive ansvar for rettighedsfortabelse ved fejl efter lovens § 17 gælder for aktiver, der er registreret på konti i Værdipapircentralen og udbetalinger foretaget derfra. Det objektive ansvar omfatter således ikke fejl, der er opstået i eller kun figurerer i registre i en udlandscentral, jf. lovforslagets nr. 2.

Til nr. 5.

Forslaget indebærer, at Garantifonden for Danske Optioner og Futures får stilling som »storkunde« efter lovens § 19, stk. 2, med ret til direkte i Værdipapircentralen at indhente oplysninger om egne beholdninger samt gennem denne til de kontoførende institutter at overføre meddelelser om salg. Dette vil indebære en væsentlig administrativ forenkling af den beregning og regulering af margindepotværdier, som garantifonden foretager i forbindelse med marginstillelsen i form af deponering af værdipapirer. Det er garantifondens opgave at sikre en sådan marginstillelse med henblik på at garantere opfyldelsen af options- og futureskontrakter.

Til nr. 6.

Konsekvensændring som følge af nr. 1.

Til nr. 7.

Forslaget indebærer, at Værdipapircentralen kan afgive oplysninger til udlandscentraler i forbindelse

med disses registrering af fondsaktiver, der handles over landegrænserne.

Bestemmelsen er en overgangsbestemmelse, som ikke længere er relevant.

Til nr. 8.

Bestemmelsen er en overgangsbestemmelse, som ikke længere er relevant.

Til nr. 9.

Til § 2

Da søgningen til Københavns Fondsbørs aktuelt er inde i en markant stigning, er det ønskeligt, at der hurtigst muligt bliver adgang til registrering af udenlandske værdipapirer i Værdipapircentralen. Det foreslås derfor, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.